

Ecologische quickscan in het kader van de Wet Natuurbescherming

Dorpsstraat 113, St. Willebrord

Colofon

Het onderzoek en de rapportage vonden plaats onder beheer van De Rooy; Landschappelijk. Tekst, foto's en samenstelling door B.J.C. de Rooy in opdracht van Kragten te Roermond.

Te citeren als:

DE ROOY, B.J.C. (2023). Ecologische quickscan
in het kader van de
Wet Natuurbescherming. *Dorpsstraat 113, St. Willebrord*. De
Rooy; Landschappelijk, Elsloo

Alle rechten uitdrukkelijk voorbehouden. Het copyright ligt bij de uitvoerder.

Voor meer informatie kunt u een e-mail sturen aan bjcderooy@gmail.com

Rapportnummer: 2023018V2

Status rapport: 17 april 2023, concept

Totaal aantal pagina's: 27

Foto voorpagina:

Oostelijk aanzicht van het gebouw met de hoofdingang. De raamkozijnen zijn verwijderd en vervangen door halfopen raambeschoot.

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Onderzoeksvragen	4
2	Werkwijze	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Veldonderzoek	5
2.3	Bureauonderzoek	5
3	Plangebied	6
3.1	Ligging van het plangebied	6
3.2	Landschappelijke situering	6
3.3	Huidig landgebruik	7
4	Omschrijving ingrepen en juridisch belang	10
5	Resultaten	11
5.1	Zoogdieren	11
5.2	Vogels	15
5.3	Reptielen	16
5.4	Amfibieën	16
5.5	Vissen	16
5.6	Ongewervelden	17
5.7	Vaatplanten	17
5.8	Beschermde gebieden	18
6	Effectbeoordeling, conclusies en aanbevelingen	20
6.1	Effectbeoordeling beschermde soorten en conclusies	20
6.2	Beschermde gebieden	21
6.3	Vervolgmaatregelen en aanbevelingen	21
6.4	Samenvatting	22
7	Bronnen	23
7.1	Literatuur	23
7.2	Bronnen internet	24
7.3	Bronnen Nationale- en Internationale wetgeving	25
I.	Vogels met jaarrond beschermde nesten – Provincie Noord Brabant	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens sloop-, kap-, graaf- en bouwwerkzaamheden uit te voeren in het plangebied.

Aangezien het project een ruimtelijke ontwikkeling behelst, is de initiatiefnemer verplicht om in het kader van nationale en internationale wet- en regelgeving onderzoek te doen naar het voorkomen van beschermde planten en dieren. In het onderhavige geval is onderzoek gedaan naar de effecten van de ingrepen op beschermde soorten van de Wet Natuurbescherming en de kwaliteit van beschermde gebieden, zowel binnen het plangebied als in de directe nabijheid daarvan.

1.2 Onderzoeksvragen

Deze effectrapportage geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke middels de Wet Natuurbescherming (WNB) beschermde functies komen potentieel voor in het plangebied?
 - Welke middels de WNB beschermde planten en dieren komen (potentieel) voor in het plangebied en in de directe nabijheid daarvan?
 - Welke beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Brabant en beschermde houtopstanden) komen voor binnen het plangebied en/of in de directe nabijheid daarvan?
 - Maakt het plangebied onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant?
- Wat zijn de effecten van de ingrepen op de aangetroffen, middels de natuurwetgeving beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden?
- Leveren de voorgenomen ingrepen een overtreding op van de WNB?
- Is vervolgonderzoek naar één of meerdere soortgroepen noodzakelijk?
- Welke maatregelen en/of aanpassingen in de wijze van uitvoer van de ingrepen zijn voorts nog noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke eisen van de WNB?

Naar aanleiding van de conclusie(s) worden soorten en functies besproken die eventueel aanvullend onderzoek behoeven. Ook wordt duidelijk of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten zijn of dat hier nog een nadere toetsing voor nodig is.

2 Werkwijze

2.1 Inleiding

Het onderhavige onderzoek behelst een ecologische potentie-inschatting op grond van een veldbezoek aan het plangebied en een bureauonderzoek. In onderstaande paragrafen wordt de werkwijze nader toegelicht.

2.2 Veldonderzoek

Op 23 maart 2023 werd het plangebied bezocht. Daarbij werd gebruik gemaakt van verrekijker, zaklantaarn, fotocamera en handheld invoerapparaten, te weten tablet en telefoon. In Tabel 1 zijn de weersomstandigheden ten tijde van het veldbezoek weergegeven.

Het plangebied werd doorlopen, waarbij de aanwezige ecotopen werden onderzocht op het voorkomen van jaarrond beschermde vogelnesten, holen en burchten (vos, das en overige zoogdieren), wissels en andere sporen. Tevens is in het veld actief gezocht naar aanwezige exemplaren van beschermde planten, dieren en kwetsbare vegetaties.

Datum	Tijdstip	Windkracht (Beaufort)	Temperatuur (Celsius)	Bewolkingsgraad	Neerslag
29 maart 2023	11:00 – 12:00	2	15	Licht bewolkt	droog

Tabel 1. Weersomstandigheden ten tijde van het veldbezoek.

2.3 Bureauonderzoek

Het bepalen van overige, aanwezige potenties in het plangebied vond plaats middels een literatuuronderzoek aan relevante, actuele verspreidingsgegevens. Daartoe is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van actuele gegevens¹ van de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF), actuele verspreidingsatlassen, websites en de Nationale en provinciale gegevens omtrent de aanwezigheid en juridische status van beschermde gebieden in Nederland.

Op basis van de gegevens uit het veldbezoek en het literatuuronderzoek is een inschatting gemaakt van de aanwezige, beschermde plant- en diersoorten met bijbehorende functies in het plangebied. De mogelijk negatieve effecten van de ingreep zijn vervolgens getoetst aan de natuurwetgeving. Tenslotte is bepaald of aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

¹ Voor het onderhavige onderzoek is gebruik gemaakt van gegevens uit de NDFF over een tijdsperiode tot vijf jaren terug

3 Plangebied

3.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een perceel met een gebouwcomplex, bestrating, een boomsingel van laanbomen, enkele solitaire bomen en enkele groenstructuren. Het is gelegen aan de Dorpsstraat 113 te St. Willebrord in de gemeente Rucphen en in de provincie Noord-Brabant. Het kerkdorp St. Willebrord ligt tussen de twee steden Roosendaal en Breda. Het plangebied bevindt zich in het dorpscentrum van St. Willebrord.

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied in rood weergegeven.

Het plangebied bevindt zich aan de zuidoostelijke zijde van het Processiepark St. Willebrord. Binnen deze parkachtige zone met bomen en struiken bevindt zich o.a. een begraafplaats en een Lourdesgrot. In de kern van deze groene zone bevindt zich de Heilige Willibrorduskerk.

3.2 Landschappelijke situering

Het plangebied bevindt zich fysisch-geografisch ten zuiden van de grens van het zuidelijk zandgebied en het zuidwestelijk zeekleigebied. Deze grens verloopt globaal van zuidwest naar noordoost. Deze landschappelijke positie wordt ook ingenomen door de steden Bergen op Zoom, Roosendaal, Etten-Leur en Breda. Deze nederzettingen konden groeien door de ontginning van heide en beekdalen aan de zuidelijke flank, en het gebruik van de vruchtbare kleiakkers aan de noordflank van de nederzetting. De oppervlakkige bodem van het plangebied bestaat uit zand zonder grind- en leemfractie.

3.3 Huidig landgebruik

Het plangebied bestaat uit een perceel met een gebouwcomplex van een voormalige bank. Het perceel wordt aan de oostelijke en zuidelijke zijde geflankeerd door witte paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*) met een stamdiameter van ongeveer 35 – 40 centimeter. Aan de westelijke zijde van het plangebied bevinden zich eveneens twee solitaire witte paardenkastanjes met een vergelijkbare stamdiameter. Deze bomen hebben geen loszittende schorsdelen en/of holten en/of scheuren in de stam en takken. Tussen deze paardenkastanjes bevinden zich groenstructuren met zeer gesloten hagen van kamperfoelie (*Lonicera nitida*) en beuk (*Fagus sylvatica*).

Afbeelding 2. Eén van de solitaire witte paardenkastanjes. Ondanks de grove schors, zijn geen afbladerende delen aanwezig, evenmin holtes en scheuren in stam en takken.

Tussen het gebouw en de groenstructuren bevindt zich een opengebroken bestrating van betonnen klinkers. Daar waar de bestrating opengebroken is, is los, grof zand als bodembedekking aanwezig. In het plangebied is geen sprake van spontane begroeiing van kruidachtige planten. Aan de oostelijke zijde (nabij de voormalige hoofdingang van het pand) liggen diverse ramen met kozijnen en houten platen opgestapeld. Deze zijn uit het aanwezige pand gesloopt.

Het gebouwcomplex heeft een plat dak van bitumen, met een metalen daktrim. Er is geen dak- of gevelbetimmering aanwezig. De muren zijn opgebouwd uit bakstenen en hebben een spouw en stootvoegen. Ten tijde van het veldbezoek bevond het gebouwcomplex zich in een voorgesloopte toestand (zie Afbeelding 3). Het merendeel van de ramen is verwijderd, evenals plafonddelen. De raamuitsparingen zijn gedeeltelijk afgedekt met houten platen, hetgeen vrije luchtinstroom mogelijk maakt. De opdrachtgever heeft aangegeven dat het pand reeds 3 jaren leegstaat en dat de huidige voorgesloopte toestand al 6 maanden voortduurt.

Het gebouwcomplex heeft een verhoogde, langgerekte middenbouw die middels donker gekleurde leitjes visueel extra benadrukt wordt. Deze leitjes zijn verticaal tegen de wand geplaatst middels een houten muurbeschot. Op diverse plaatsen zijn deze leitjes door baldadigheden beschadigd en ligt de achterliggende draagconstructie bloot (zie Afbeelding 5). De middenbouw verloopt in de lengte van west naar oost, waarmee de grootste oppervlakten van beide gevels zuidelijk en noordelijk geëxponeerd zijn.

Afbeelding 3. Het interieur van het pand verkeerde ten tijde van het veldbezoek in een voorgesloopte toestand. Vloeren, systeemplafonds, verwarming en bedrading van elektriciteit was verwijderd.

Afbeelding 4. Aan een hoek van de zuidoostelijke zijde van het pand bevond zich een gat van circa 1 meter groot en circa 12 centimeter breedte in de muur. De spouw was zichtbaar.

Afbeelding 5. Noordwestelijk aanzicht op de uitbouw van het pand. Door baldadigheden zijn diverse zones van de gevelbetimmering met leities verwijderd en is de onderliggende, houten draagconstructie bloot komen te liggen.

4 Omschrijving ingrepen en juridisch belang

De initiatiefnemer is voornemens om het bestaande gebouw te slopen, bestrating te verwijderen, bomen te kappen en groenstructuren te rooien. Na deze sloopfase wordt door de initiatiefnemer een appartementencomplex gerealiseerd. Daartoe worden op het bestaande perceel sloop-, graaf- en bouwwerkzaamheden uitgevoerd.

De beoogde activiteiten hebben landschappelijk een ruimtelijk wijzigend karakter. Daarmee is in juridische zin sprake van een ruimtelijke ingreep en zijn juridische, ruimtelijke belangen in het onderhavige geval van toepassing, zoals omschreven in artikel 3.10, lid 2a van de Wet Natuurbescherming.

Aangezien de beoogde activiteiten een verstoring en/of verslechtering van aanwezige, beschermde, dan wel kwetsbare natuurwaarden kunnen veroorzaken, zijn bovenvermelde activiteiten onderzoeksplichtig in het kader van de zorgplicht van de Wet Natuurbescherming naar aanleiding van het bepalende wetsartikel 1.11, lid 2a, 2b en 2c. Daarmee geldt de onderzoeksplicht ten opzichte van onder de wetgeving beschermde soorten met als doel het vaststellen welke maatregelen dienen te worden genomen om schade te voorkomen dan wel te verzachten.

5 Resultaten

5.1 Zoogdieren

5.1.1 Europese rode eekhoorn

Volgens de NDFF komt de Europese rode eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) voor op minder dan 1 kilometer van het plangebied. Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of individuen van de eekhoorn waargenomen. Waarneming.nl meldt van de afgelopen 5 jaren geen waarnemingen in de plaats Sint Willebrord ². De eekhoorn heeft grote (parkachtige) bosgebieden met voldoende voedselbomen en -struiken nodig om tot een gunstige populatieomvang te komen. In het plangebied en de directe omgeving daarvan is van dergelijke habitatvoorwaarden weliswaar sprake, toch kan op grond van de meest actuele verspreidingsgegevens redelijkerwijs worden geconcludeerd dat de eekhoorn niet aanwezig is in het plangebied.

5.1.2 Europese bever

De Europese bever (*Castor fiber*) is een soort die langs rivieren, beken en in zeer natte moerassen leeft alwaar deze vrije toegang tot bomen (vooral wilgen en elzen) behoeft. In het plangebied is geen (stromend) water aanwezig, evenmin geschikte voedselbomen als wilgen en elzen. Daarmee vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de Europese bever.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (knaag)sporen van Europese bevers aangetroffen. De aanwezigheid van de Europese bever in het plangebied kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.3 Europese hamster

De Europese hamster (*Cricetus cricetus*) is een soort die de voorkeur geeft aan extensief beheerde graanakkercomplexen en kruidenrijke perceelranden op een lemige bodem (löss) waarin gemakkelijk uitgebreide burchten kunnen worden gegraven. Dergelijke habitatkenmerken ontbreken in het plangebied. Tevens ligt het actuele verspreidingsgebied van de Europese hamster op aanzienlijke afstand (ruim 100 kilometer) van het plangebied. Tenslotte zijn tijdens het veldbezoek geen sporen en/of burchten van de Europese hamster aangetroffen in het plangebied. Daarmee kan het voorkomen van de Europese hamster in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.4 Slaapmuizen

De verspreidingsgebieden van de eikelmuis (*Eliomys quercinus*) en de hazelmuis (*Muscardinus avellanarius*) liggen ruim buiten het plangebied. Natuurlijke populaties van beide soorten bevinden zich in Zuid-Limburg op ruim 100 kilometer van het plangebied.

De habitat van de hazelmuis in Nederland bestaat uit uitgestrekte, zuidelijk geëxponeerde, braamrijke zomen tegen bosschages en bosranden met zadenrijke bomen. Een dergelijke habitat is in het plangebied niet aanwezig. Het areaal van de eikelmuis is in Nederland vrijwel exclusief verbonden met bosrijke gebieden waar kalksteen ('mergel') dagzoomt en op regelmatige plaatsen fruitgaarden met rommelige hoekjes voorkomen. Dergelijke habitats zijn niet aanwezig in het plangebied.

In het plangebied kan daarmee het voorkomen van slaapmuizen redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.5 Grote bosmuis

De habitat waarin de grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) in Nederland en de ons omringende landen wordt aangetroffen zijn hoog opgaande loofbossen met goed ontwikkelde struiklagen en ruige graslanden langs beken en rivieren (BROEKHUIZEN ET AL., 2016). Deze habitatkenmerken zijn niet aanwezig in het plangebied. Volgens de NDFF komt de grote bosmuis voor op een afstand van minimaal 100 kilometer afstand van het plangebied. Tevens is het een soort waarvan het Nederlandse areaal zich beperkt tot de hogere gronden van

² Bron: https://waarneming.nl/locations/gridcell/2195664/observations/?date_after=2022-09-23&date_before=2023-03-22&view_type=as_map&species=389

het oostelijk deel van ons land. Daarmee kan het voorkomen van de grote bosmuis in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.6 Molmuis

De habitat van de molmuis (*Arvicola scherman*) bestaat uit een afwisselend agrarisch landschap met akkers, boomgaarden, tuinen en wateren (BROEKHUIZEN ET AL., 2016). Het plangebied bestaat uit een gebouw met verharding en enkele smalle stroken, gecultiveerde groenvoorzieningen. Bovendien bevindt het plangebied zich midden in bebouwd gebied. Kruidachtige planten zijn afwezig in het plangebied en het aandeel struiken en loofbomen is zo laag dat het plangebied niet geschikt is als foerageergebied voor de molmuis.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen sporen aangetroffen die wijzen op aanwezigheid van de molmuis in het plangebied. Daarmee zijn vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de soort niet aanwezig in het plangebied. Volgens de NDFF en BROEKHUIZEN ET AL. (2016) is de verspreiding van de soort beperkt tot Zuid- en Midden-Limburg en is deze tot op heden niet buiten de provincie Limburg vastgesteld. Daarmee kan het voorkomen van de molmuis in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.7 Grote marterachtigen

De boommarter (*Martes martes*) is sterk gebonden aan oude loofbossen met bomen met veel (grote) boomholten. Dergelijke ecotopen zijn niet aanwezig in het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van boommarters aangetroffen in het plangebied, evenmin zijn bomen met (grote) holtes in stam en takken aanwezig in het plangebied en/of de directe omgeving daarvan. Tevens komt de boommarter volgens de NDFF op minimaal 1 kilometer afstand van het plangebied voor, waarmee de aanwezigheid van boommarter in het plangebied redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Volgens de gegevens van de NDFF komt de steenmarter (*Martes foina*) voor op een afstand van minimaal 1 kilometer van het plangebied. Op Waarneming.nl is de dichtstbij zijnde waarneming op 20 kilometer afstand van het plangebied, namelijk nabij Ulvenhout³. De steenmarter komt voor in een zeer breed scala aan habitattypes, waaronder verstedelijkt gebied, dorpskernen en agrarisch gebied. Het plangebied bevindt zich in een dorpskern, waarmee het (marginaal) geschikt leefgebied vormt voor steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (voetafdrukken en/of latrines) van steenmarters aangetroffen in het gebouw van het plangebied en daarbuiten, evenmin zijn onder tal van objecten aanwijzingen voor de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van steenmarters aangetroffen. De steenmarter heeft daarmee geen vaste rust- en/of verblijffuncties in het plangebied. De aanwezigheid van steenmarter in het plangebied kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

In het plangebied en in de directe nabijheid daarvan zijn geen schone, diepere, visrijke wateren aanwezig. Daarmee is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de otter (*Lutra lutra*). Volgens de NDFF komt de otter voor op meer dan 10 kilometer van het plangebied. Daarmee is het voorkomen van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de otter binnen het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten. Het voorkomen van de otter in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Volgens de NDFF komt de das (*Meles meles*) voor op meer dan 10 kilometer van het plangebied. Dassen hebben hun vaste rust- en/of verblijfplaatsen ('burchten') in loofboomrijke landschapselementen zoals bossen en houtwallen. Dergelijke habitatkenmerken zijn niet aanwezig in het plangebied. Dassen foerageren op o.a. akkers, weilanden, in tuinen en bosrijk gebied. Het plangebied is daarmee ongeschikt als foerageergebied voor dassen. In het plangebied en in de directe omgeving daarvan zijn tijdens het veldbezoek geen sporen en/of holen (burchten) van dassen aangetroffen. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit een gebouw met verhardingen rondom, met een zeer smalle groenstrook. Daarmee is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor dassen. De das heeft dan ook geen verblijfplaats, wissels of essentieel foerageergebied in het plangebied. Het voorkomen van de das in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.8 Kleine marterachtigen

Volgens de NDFF komen de bunzing (*Mustela putorius*), wezel (*Mustela nivalis*) en hermelijn (*Mustela erminea*) voor op een afstand van respectievelijk minder dan 1 kilometer, meer dan 1 kilometer en meer dan

³ Bron: https://waarneming.nl/locations/gridcell/2195782/observations/?date_after=2022-09-24&date_before=2023-03-23&view_type=as_map&species=421

10 kilometer van het plangebied. Het leefgebied van bunzing, wezel en hermelijn bestaat uit een breed scala aan biotopen: van kleinschalige cultuurlandschappen met bossen en moerasgebieden tot stedelijk gebied.

De bunzing heeft een voorliefde voor groen dooraderde cultuurlandschappen met opgaande, groene randzones met voldoende dekking, zoals ruige oevers van wateren, zomen van braamstruweel, bosranden en rietlanden met veel prooidieren waaronder woelmuizen-, muizen- en amfibieënsoorten. De bunzing gebruikt verlate konijnenholten als vaste rust- en/of verblijfplaats, evenals dassen- en vossenholten.

Het leefgebied van hermelijn en wezel komt grotendeels overeen met dat van de bunzing, echter de wezel is veel meer een pionier die ook actief bebouwd (stedelijk) gebied in trekt, zo lang zijn favoriete stapelvoedsel (woelmuizen) maar aanwezig is. De hermelijn heeft een grotere voorkeur voor uitgestrekte cultuur- en natuurlandschappen met een vochtigere bodem (TWISK ET AL., 2022; VAN UCHELEN, 2021).

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen konijnen-, vossen en/of dassenholten aangetroffen, waarmee vaste rust- en/of verblijfplaatsen van bunzing redelijkerwijs zijn uitgesloten. Evenmin zijn in de groenstructuren holten van woelmuizen, ratten, mollen en/of muizen aangetroffen, waarmee het eveneens redelijkerwijs is uitgesloten dat vaste rust- en/of verblijfplaatsen van wezel en hermelijn binnen het plangebied aanwezig zijn.

In het plangebied is geen water aanwezig, waarmee amfibieën niet aanwezig zijn. De stamvoeten van de bomen en die van de beplanting van de groenstructuren vertoonden geen vraat van woelmuizen. Daarmee vormt het plangebied eveneens geen (essentieel) foerageergebied voor wezel, hermelijn en/of bunzing. Gedurende het veldbezoek zijn geen uitwerpselen van wezel, hermelijn en/of bunzing aangetroffen (op prominente plekken) in het plangebied. De aanwezigheid van wezel, hermelijn en bunzing in het plangebied kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.9 Grote roofdieren

Het plangebied betreft een verhard terrein met smalle groenstrook in het centrum van bewoond gebied. Het plangebied en de directe omgeving daarvan is niet in staat om een gunstige prooidierpopulatie mogelijk te maken voor grote roofdieren als wolf (*Canis lupus*), lynx (*Lynx lynx*) en wilde kat (*Felis sylvestris*). Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of sporen van wolf, lynx, wilde kat en prooidieren als hoefdieren, konijn of haas aangetroffen. De aanwezigheid van grote roofdieren in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.10 Veldspitsmuis

Het leefgebied van de veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) bestaat in Nederland uit kleinschalige, agrarische cultuurlandschappen op zandige bodems met een halfopen, bloemrijke vegetatie, waaronder akkerranden en bermen (BROEKHUIZEN ET AL., 2016). In het plangebied zijn dergelijke habitatkenmerken niet aanwezig, aangezien het plangebied zich te midden van bebouwd gebied bevindt. Het verspreidingsgebied van de veldspitsmuis ligt volgens de NDFF en BROEKHUIZEN ET AL. (2016) meer dan 25 kilometer buiten het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen die aanleiding geven om aan te nemen dat de veldspitsmuis vaste rust- en/of verblijfplaatsen binnen het plangebied of de directe omgeving daarvan heeft. Daarmee kan het voorkomen van de veldspitsmuis in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.11 Waterspitsmuis

De Waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) is gebonden aan schone wateren. De soort komt voor bij zowel snel stromende rivieren en beken als bij stilstaande wateren. Daarbij is de aanwezigheid van een goed ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oeverzone van essentieel belang. Waterspitsmuizen jagen in zowel ruige, grazige vegetaties als in Elzenbroekbossen (o.a. BROEKHUIZEN ET AL., 2016). In het plangebied zijn dergelijke habitats (of fragmenten daarvan) in zijn totaliteit niet aanwezig. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het huidige verspreidingsgebied van de Waterspitsmuis (BROEKHUIZEN ET AL., 2016). Volgens de NDFF komt de soort voor op een afstand van meer dan 25 kilometer van het plangebied. Daarmee kan het voorkomen van de Waterspitsmuis in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.12 Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten. Op grond van de geringe oppervlakte van het plangebied en de beperkte aanwezigheid van inheemse loofbomen en struiken, is de aanwezigheid van essentieel foerageergebied in het plangebied redelijkerwijs uitgesloten (zie Tabel 2). Lijnvormige elementen zijn in het plangebied aanwezig in de vorm van een singel van witte paardenkastanjes aan de rand van het perceel. Daarmee is de aanwezigheid van vliegroutes van vleermuizen in het plangebied niet uitgesloten.

Ten tijde van het veldbezoek bevond het gebouwcomplex zich in een voorgesloopte toestand (zie Afbeelding 3, Afbeelding 4 en Afbeelding 5). Het merendeel van de ramen is verwijderd, evenals plafonddelen. De raamuitsparingen zijn gedeeltelijk afgedekt met houten platen, hetgeen vrije luchtinstroom mogelijk maakt. De opdrachtgever heeft aangegeven dat het pand reeds 3 jaren leegstaat en dat de huidige voorgesloopte toestand al 6 maanden voortduurt. Deze leegstand betekent dat het pand gedurende meer dan 3 jaren niet meer wordt verwarmd, waarmee de klimatologische variatie en buffering in spouwmuren en plafonddelen significant is verminderd. Dit maakt het pand ongeschikt als kraam-, zomer- en (massa)winterverblijf voor vleermuizen. Tijdens het veldbezoek zijn evenmin sporen (uitwerpselen, vlekken op muurdelen e.d.) aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van dergelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. De afwezigheid van voldoende buffering maakt het pand eveneens ongeschikt als paarverblijf voor overige gebouwbewonende vleermuizen, behalve de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn zeer flexibel in hun keuze voor paarverblijven en baltsen in en aan zowel gebufferde als niet-gebufferde objecten.

In het plangebied bevinden zich aan de rand enkele witte paardenkastanjes. Deze bomen zijn gaaf en hebben geen afbladerende schorsdelen, diepe, brede scheuren en/of holtes in (dikke) takken en/of stam. Daarmee is de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in het plangebied redelijkerwijs uitgesloten.

	Winterverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Zomerverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Vliegroutes	Essentieel foerageergebied
Gewone dwergvleermuis – <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	-	-	-	X	-	-
Ruige dwergvleermuis – <i>Pipistrellus nathusii</i>	-	-	-	X	-	-
Kleine dwergvleermuis – <i>Pipistrellus pygmaeus</i>	-	-	-	-	-	-
Rosse vleermuis – <i>Nyctalus noctula</i>	-	-	-	-	-	-
Bosvleermuis – <i>Nyctalus leisleri</i>	-	-	-	-	-	-
Laatvlieger – <i>Eptesicus serotinus</i>	-	-	-	-	X	-
Tweekleurige vleermuis – <i>Vespertilio murinus</i>	-	-	-	-	-	-
Gewone grootoorvleermuis – <i>Plecotus auritus</i>	-	-	-	-	X	-
Grijze grootoorvleermuis – <i>Plecotus austriacus</i>	-	-	-	-	X	-
Vale vleermuis – <i>Myotis myotis</i>	-	-	-	-	-	-
Watervleermuis – <i>Myotis daubentonii</i>	-	-	-	-	X	-
Meervleermuis – <i>Myotis dasycneme</i>	-	-	-	-	X	-
Franjestaart – <i>Myotis nattereri</i>	-	-	-	-	X	-
Ingekorven vleermuis – <i>Myotis emarginatus</i>	-	-	-	-	X	-
Bechsteins vleermuis – <i>Myotis bechsteinii</i>	-	-	-	-	X	-
Baardvleermuis – <i>Myotis mystacinus</i>	-	-	-	-	X	-
Brandt's vleermuis – <i>Myotis brandtii</i>	-	-	-	-	X	-

Tabel 2. Potentieel aanwezige vleermuisfuncties in het plangebied van in Nederland voorkomende vleermuissoorten. 'X' betekent dat een functie mogelijk aanwezig is, '-' betekent dat een functie redelijkerwijs is uitgesloten.

5.1.13 Hoefdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van hoefdieren als damhert (*Dama dama*), edelhert (*Cervus elaphus*) en/of wild zwijn (*Sus scrofa*) aangetroffen. Deze soorten zijn allen gebonden aan uitgestrekt, bosrijk gebied. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een groter bos- en/of parkachtig gebied. Daarmee kan het voorkomen van damhert, edelhert en wild zwijn in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.14 Zeezoogdieren

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een maritiem ecosysteem of (brak) estuarium(moeras). Het voorkomen van zeezoogdieren in het plangebied kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.2 Vogels

De Wet Natuurbescherming (WNB) beschermt alle in Nederland inheemse broedvogelsoorten op twee niveaus:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten → deze nesten én nestlocaties zijn jaarrond beschermd;
- Overige broedvogels → van deze groep vogels zijn de nesten én de nestlocaties uitsluitend beschermd als de locatie 'functioneel' is als nestplaats.

In Nederland duurt het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli. Gedurende deze periode is het verboden om opzettelijk vogels, hun eieren en hun nesten te verstoren en te vernielen. Ook buiten deze periode mogen broedende vogels van deze groep en hun functionele nesten niet opzettelijk worden verstoord en/of vernield.

5.2.1 Jaarrond beschermde nesten

In bijlage I worden de vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten vermeld. Naar aanleiding van de gegevens uit de NDFF is gebleken dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten voorkomen op een afstand van minder dan 1 kilometer van het plangebied:

Boomklever, boomkruiper, boomvalk, bosuil, buizerd, ekster, gierzwaluw, groene specht, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, koolmees, ooievaar, pimpelmees, sperwer, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai.

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen in de witte paardenkastanjes, beplanting en evenmin in de bomen in de directe omgeving. Nesten van boomvalk, buizerd, ekster, havik, ooievaar, sperwer en zwarte kraai zijn in het veld goed herkenbaar en zijn dan ook niet aanwezig in het plangebied en/of de directe omgeving daarvan.

In het plangebied is een groot gebouw aanwezig, echter door het ontbreken van een dak met dakpannen en gevelbetimmering met openingen is de aanwezigheid van gebouwbewonende vogelsoorten redelijkerwijs uitgesloten. Evenmin zijn aan en op het gebouw nesten of resten daarvan aangetroffen. Daarmee kan de aanwezigheid van gierzwaluw, huiszwaluw, huismus en slechtvalk redelijkerwijs worden uitgesloten. In het plangebied en/of de directe nabijheid daarvan zijn geen bomen aanwezig met holten in stam of takken. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van hollenbroeders in het plangebied is daarmee dan ook redelijkerwijs uitgesloten. Daarmee zijn nesten van boomklever, boomkruiper, bosuil, groene specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, koolmees, pimpelmees en spreeuw niet aanwezig in het plangebied.

In het plangebied en/of de directe nabijheid daarvan is geen stromend water met steile oevers aanwezig. Daarmee is de aanwezigheid van nesten van grote gele kwikstaart en ijsvogel redelijkerwijs uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen vogelnesten en/of kasten voor broedende roofvogels aangetroffen in het plangebied en/of de directe nabijheid daarvan. Daarmee zijn geen broedgevallen van torenvalk aanwezig in het plangebied.

In het plangebied en/of de directe omgeving daarvan zijn redelijkerwijs geen jaarrond beschermde vogelnesten aanwezig.

5.2.2 Overige vogels

Het plangebied is beperkt geschikt als foerageergebied en vaste rust- en/of verblijfplaats voor zangvogels. Te verwachten vogelsoorten zijn algemenere soorten van tuinen en parken, waaronder winterkoning (*Troglodytes troglodytes*), zwartkop (*Sylvia atricapilla*), merel (*Turdus merula*), vink (*Fringilla coelebs*), tuinfluiter (*Sylvia borin*) en roodborst (*Erithacus rubecula*).

In het plangebied en in de directe nabijheid daarvan zijn tijdens het veldbezoek geen nesten (of overblijfselen daarvan) aangetroffen. Dit betekent redelijkerwijs echter niet dat het plangebied niet wordt gebruikt door vogels die in struwelen broeden. Veel nesten zijn en blijven jaarrond verborgen. Nesten van bepaalde vogelsoorten zijn bovendien zeer onsamenvattend opgebouwd waardoor deze na het uitvliegen van de jongen vaak alweer uitéenvallen door regen en wind.

5.3 Reptielen

In het plangebied zijn geen voor reptielen geschikte ecotopen (zoals schrale, heiderijke vegetaties met voldoende zonnige plekken) aanwezig. Aangezien het plangebied evenmin direct grenst aan voor reptielen geschikte ecotopen en het plangebied zich in een dorpskern bevindt, is het redelijkerwijs uitgesloten dat het plangebied fungeert als leefgebied voor adder (*Vipera berus ssp. Berus*), gladde slang (*Coronella austriaca*), ringslang (*Natrix helvetica*), oostelijke ringslang (*Natrix natrix*), zandhagedis (*Lacerta agilis*), muurhagedis (*Podarcis muralis*), hazelworm (*Anguis fragilis*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*). Met uitzondering van levendbarende hagedis komen voornoemde soorten volgens de NDFF voor op meer dan 5 kilometer van het plangebied, hetgeen het voorkomen van deze soorten in het plangebied daarmee uitsluit.

De levendbarende hagedis komt volgens de NDFF voor op meer dan 1 kilometer van het plangebied. De levendbarende hagedis komt voor in grazige akkerranden, grazige ruigtes, natte verlandingszones met riet, grazige kanaaldijken, oevers van beken en langs zonbeschenen ruigtezomen. De soort heeft een sterke voorkeur voor vochtige bodems, moerassen en natte graslanden. Het stapelvoedsel van levendbarende hagedissen bestaat uit sprinkhanen, welke gebonden zijn aan sterk grazige gebieden. Dergelijke ecotopen zijn in het plangebied niet aanwezig, waarmee het voorkomen van de levendbarende hagedis in het plangebied kan worden uitgesloten.

5.4 Amfibieën

Volgens de NDFF komen binnen 1 kilometer van het plangebied Alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) voor.

In het plangebied en de directe nabijheid daarvan zijn geen open wateren in de vorm van vijvers, poelen, zwak stromende beken, vennen of moerassen aanwezig. Daarmee vormt het plangebied geen geschikt voortplantingsgebied voor amfibieën. De aanwezigheid van individuele dieren wordt verder beperkt door het ontbreken van geschikte schuilmogelijkheden zoals een goed ontwikkelde strooisellaag onder struiken en bomen. Het plangebied is bovendien een terrein met een rationeel, intensief en structureel beheer waarin natuurlijke vegetaties en een strooisellaag altijd ontbroken hebben. Daarmee heeft het plangebied voor amfibieën geen functionaliteit als foerageergebied, hetgeen het plangebied eveneens ongeschikt maakt als vaste rust- en/of verblijfplaats voor amfibieën. Deze factoren tezamen geven voldoende aanleiding om de aanwezigheid van amfibieën in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

5.5 Vissen

In het plangebied bevindt zich geen stromend of stilstaand water. Daarmee is het plangebied niet geschikt voor de voortplanting van vissen. De aanwezigheid van vissen in het plangebied kan daarmee worden uitgesloten.

5.6 Ongewervelden

5.6.1 Libellen

In het plangebied bevindt zich geen stromend of stilstaand water. Daarmee is het plangebied niet geschikt voor de voortplanting van libellen. De aanwezigheid van libellen in het plangebied kan daarmee worden uitgesloten.

5.6.2 Dagvlinders en nachtvlinders

In het plangebied ontbreken natuurlijke vegetaties, waardoor ook inheemse waardplanten voor (beschermde) dag- en nachtvlindersoorten ontbreken. Daarmee is het plangebied niet geschikt voor de voortplanting van dag- en nachtvlinders. De aanwezigheid van dag- en nachtvlinders in het plangebied kan daarmee op voorhand worden uitgesloten.

5.6.3 Kevers

De aanwezigheid van het vliegend hert (*Lucanus cervus*) en juchtleerkever (*Osmoderma eremita*) hangt direct samen met het voorkomen van vermolmde, vochtige stam- en takdelen van hardhouten loofbomen, waaronder specifiek eikenbomen. Deze soorten komen hoofdzakelijk voor in ondergrondse en bovengrondse, vermolmde delen van stammen, waaronder aftakelende hakhoutstoven van eikenhakhout, vermolmde knotbomen van eik en tamme kastanje en in stammen van oude fruitbomen. In het plangebied zijn dergelijke bomen niet aanwezig. Het voorkomen van het vliegend hert en de juchtleerkever in het plangebied kan daarmee redelijkerwijs worden uitgesloten.

In het plangebied bevindt zich geen stromend of stilstaand water. Daarmee is het plangebied niet geschikt voor de voortplanting van de gestreepte waterroofkever (*Graphoderus bilineatus*). De aanwezigheid van de gestreepte waterroofkever in het plangebied kan daarmee worden uitgesloten.

5.6.4 Europese rivierkreeft

In het plangebied bevindt zich geen stromend of stilstaand water. Daarmee kan de aanwezigheid van de Europese rivierkreeft (*Astacus astacus*) in het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Vaatplanten

Op grond van de beschikbare verspreidingsgegevens van de conform de Wet Natuurbescherming beschermde planten, de waarnemingen tijdens het veldbezoek en de zeer voedselrijke omstandigheden ter plaatse kan het voorkomen van kwetsbare vegetaties en beschermde vaatplanten redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.8 Beschermde gebieden

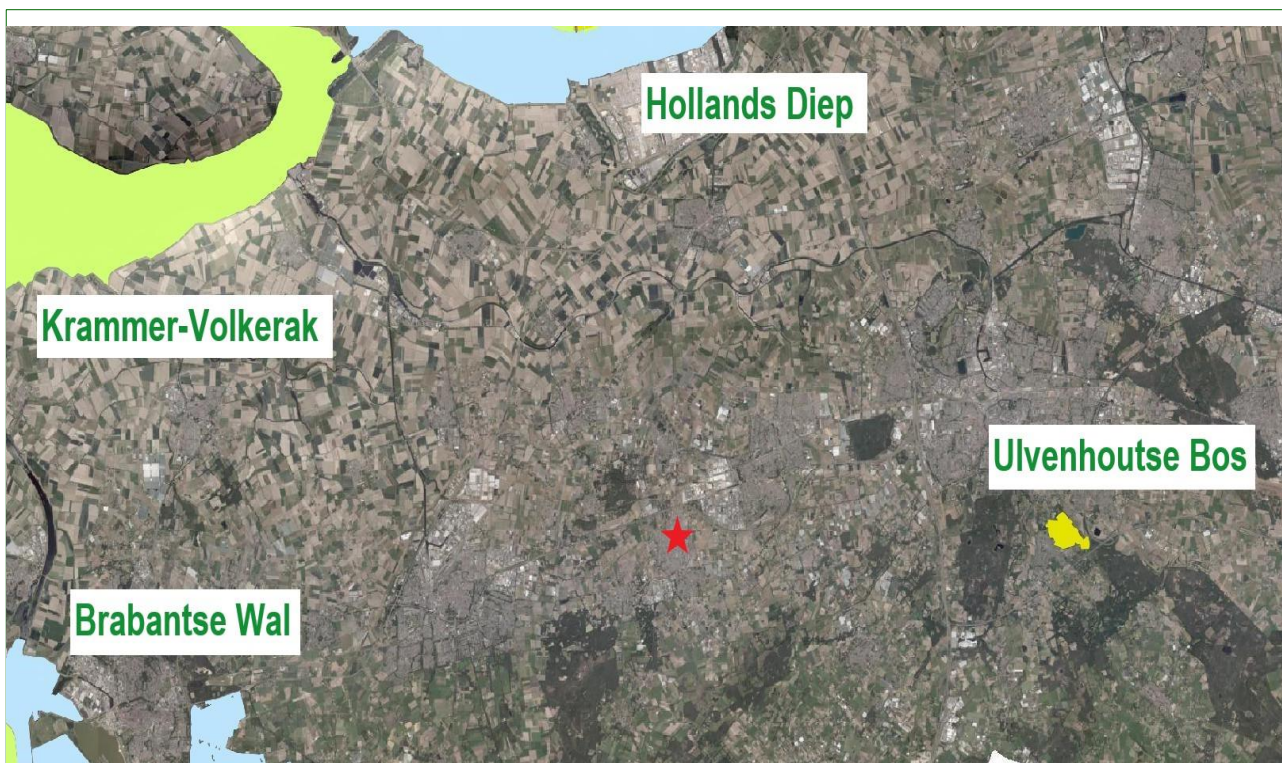
In deze paragraaf wordt de nabijheid van beschermde gebieden ten opzichte van het plangebied besproken. In paragraaf 6.2 wordt nader ingegaan op de effecten van de ingrepen op nabijgelegen Natura 2000-gebieden, op het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en op beschermde houtopstanden.

5.8.1 Natura 2000

Het Natura 2000-gebied dat het dichtst bij het plangebied gelegen is, is 'Ulvenhoutse Bos' (zie Afbeelding 6 en Tabel 3). Dit bevindt zich op circa 14,3 kilometer ten oosten van het plangebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot het plangebied
Ulvenhoutse Bos	14,3 km
Hollands Diep	15,1 km
Brabantse Wal	16,3 km
Krammer-Volkerak	19,4 km

Tabel 3. Afstand van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied.

Afbeelding 6. Ligging van het plangebied (rode ster) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (gele en blauwe vlakken).

5.8.2 Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een landelijk dekkend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden dat door onderlinge verbinding de biodiversiteit ⁴ moet stabiliseren en doen laten toenemen. Dit netwerk krijgt binnen de provincie Noord Brabant vorm onder de naam 'Natuurnetwerk Brabant' (NNB).

Het plangebied bevindt zich in een dorpskern en ligt op een gemiddelde afstand van circa 1,3 kilometer

⁴ De variatie aan dier- en plantensoorten in een bepaald gebied.

afstand van het NNB (zie Afbeelding 7). Het plangebied heeft geen directe verbinding met elementen van het NNB en maakt daarmee geen wezenlijk onderdeel uit van het NNB.

Afbeelding 7. Positie van het plangebied (rode vlak) ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant; NNB, groene vlakken). Het plangebied ligt gemiddeld 1,3 kilometer verwijderd van het NNB.

5.8.3 Kapvergunning en bescherming houtopstanden

De ingrepen behelzen mogelijk het kappen van bomen. Daartoe worden witte paardenkastanjes gekapt. Een kapvergunning ('Omgevingsvergunning kap') is binnen de gemeente Rucphen noodzakelijk indien deze bomen vermeld staan op de binnen de gemeente bekende 'Groene Kaart'. Deze Groene Kaart toont en beschrijft de meest waardevolle bomen en houtopstanden binnen de gemeente⁵. Volgens de lijst met beeldbepalende bomen van de gemeente Rucphen, is een kapvergunning noodzakelijk voor de eventuele kap van de witte paardenkastanjes aan de rand van het plangebied⁶.

Binnen het plangebied bevinden zich geen houtopstanden. Daarmee is artikel 4.2 van de Wet Natuurbescherming niet van toepassing.

⁵ Bron: <https://www.rucphen.nl/Kap>

⁶ Bron: <https://www.rucphen.nl/Groene-kaart/Groene-kaart-St-Willebrord>

6 Effectbeoordeling, conclusies en aanbevelingen

6.1 Effectbeoordeling beschermde soorten en conclusies

Uit het onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van de volgende soorten en soortgroepen in het plangebied redelijkerwijs is uitgesloten:

Europese eekhoorn, Europese bever, Europese hamster, slaapmuizen, grote bosmuis, molmuis, kleine marterachtigen, grote marterachtigen, grote roofdieren, veldspitsmuis, waterspitsmuis, hoefdieren, zeezoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, ongewervelden en vaatplanten.

Daarmee is een negatief effect door de ingrepen op voornoemde soortgroepen en soorten uitgesloten. De ingrepen leveren voor deze soorten en soortgroepen geen overtreding van de Wet Natuurbescherming op.

Ten aanzien van vleermuizen kan niet worden uitgesloten dat het pand fungeert als paarverblijf voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Tevens fungeren de witte paardenkastanjes mogelijk als vliegrouwe voor vleermuizen.

De aanwezigheid van winterverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen en essentieel foerageergebied van alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten kan in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten, alsmede de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten, met uitzondering van de gewone dwergvleermuis.

Ten aanzien van de soortgroep vogels geldt dat de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten redelijkerwijs kan worden uitgesloten, echter de aanwezigheid van nesten van algemeen voorkomende vogelsoorten van tuinen en parken kan niet geheel worden uitgesloten op grond van de aanwezigheid van enkele groenstructuren.

In onderstaande tabel wordt ten aanzien van vleermuizen en vogels het negatieve effect kort benoemd, alsmede de verbodsbepaling uit de Wet Natuurbescherming die daarmee wordt overtreden. In de laatste kolom wordt de vervolgmaatregel vermeld die dient te worden genomen om te voorkomen dat de Wet Natuurbescherming wordt overtreden. Indien door de werkzaamheden negatieve effecten te verwachten zijn op algemene, niet-streng beschermde soorten, dan geldt de algemene zorgplicht. Dit laatste is dan vermeld als vervolgmaatregel.

Soortgroep/soort	Negatief effect	Overtreding verbodsbepaling Wet Natuurbescherming	Vervolgmaatregel
Gewone dwergvleermuis & ruige dwergvleermuis	Verstoring en vernietiging van paarverblijfplaats door sloop van het gebouw en het doden van individuele dieren	• Art. 3.5, lid 2 • Art. 3.10, lid 1a • Art. 1.11, lid 1, 2a, 2b, 2c	Soortgericht onderzoek
Vleermuizen	Verstoring van vliegroutes door de kap van bomen	• Art. 3.5, lid 2 • Art. 3.10, lid 1b • Art. 1.11, lid 1, 2a, 2b, 2c	Soortgericht onderzoek
Vogels – gehele soortgroep	Verstoring van broedgevallen en rustende vogels	• Art 3.1, lid 1,2 en 4 • Art. 1.11, lid 1, 2a, 2b, 2c	Algemene zorgplicht → Ecologische begeleiding

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura 2000

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn 'Ulvenhoutse Bos', 'Hollands Diep', 'Brabantse Wal' en 'Krammer-Volkerak'. Deze bevinden zich op respectievelijk 14,3, 15,1, 16,3 en 19,4 kilometer afstand van het plangebied.

De voorgenomen ingrepen bestaan uit het rooien van houtige beplantingen, kapwerkzaamheden, sloopwerkzaamheden, graafwerkzaamheden, de oprichting van een appartementencomplex en de aanleg van een parkeergelegenheid. Gedurende de werkzaamheden is sprake van een toename van trillingen, geluid en licht. Op grond van de relatief grote afstand van het plangebied ten opzichte van voornoemde Natura 2000-gebieden en de kleinschalige aard van de ingrepen, is niet te verwachten dat het voorgenomen project zal leiden tot verslechtering van de instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden. In combinatie met de extensieve gebruiksfase van het plangebied na de ingrepen, is niet te verwachten dat door de toename van trillingen, geluid en licht negatieve effecten op voornoemde Natura 2000-gebieden op zullen treden.

Gedurende de aanlegfase zullen de voorgenomen ingrepen wel een toename van stikstofdepositie tot gevolg hebben. Aangezien de depositie van stikstofhoudende verbindingen kan leiden tot negatieve effecten op (kwetsbare) vegetaties in voornoemde Natura 2000-gebieden, wordt geadviseerd om de uitstoot van stikstofhoudende verbindingen gedurende de aanlegfase te berekenen met het rekenmodel Aenius. Daarmee kan worden bepaald wat het exacte effect is van de uitstoot van stikstofhoudende verbindingen gedurende de aanlegfase van het project.

6.2.2 Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het plangebied ligt op circa 1,3 kilometer afstand van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en maakt daar geen wezenlijk onderdeel van uit. De werkzaamheden vinden plaats midden in een dorpskern en daarmee niet in de directe invloedssfeer van het NNB, waarmee het Afwegingskader Natuurnetwerk Nederland niet van toepassing is. Daarmee zijn verdere vervolgmaatregelen ten aanzien van het NNB niet aan de orde.

6.2.3 Houtopstanden

Aangezien zich binnen het plangebied beeldbepalende bomen bevinden (witte paardenkastanjes), is de aanvraag van een gemeentelijke kapvergunning ('Omgevingsvergunning Kap') noodzakelijk.

Binnen het plangebied bevinden zich geen wettelijk beschermde houtopstanden, waardoor vervolgmaatregelen ten aanzien van houtopstanden niet aan de orde zijn.

6.3 Vervolgmaatregelen en aanbevelingen

Op grond van de bepalingen in de Wet Natuurbescherming en de effectbepaling van de behandelde soorten dient nader onderzoek ('soortgericht onderzoek') plaats te vinden naar de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen en vliegroutes van gewone dwergvleermuis in het plangebied. Daarmee kunnen de effecten van de ingreep exact worden bepaald en wordt duidelijk of de aanvraag van een ontheffing ten behoeve van het overtreden van de verbodsbepalingen noodzakelijk is.

6.3.1 Soortgericht onderzoek

Voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is een soortgericht onderzoek noodzakelijk om de aanwezigheid van paarverblijven en vliegroutes vast te stellen in het plangebied, alvorens de werkzaamheden kunnen beginnen.

Door de voorgenomen werkzaamheden treedt mogelijk vernietiging op van paarverblijven en vliegroutes in het plangebied. Geadviseerd wordt om conform de meest recente versie van het Vleermuisprotocol twee onderzoekrondes in de paarperiode van vleermuizen uit te voeren. De te hanteren onderzoeksperiode loopt van 15 augustus t/m 1 oktober.

Voor onderzoek naar vliegroutes wordt geadviseerd om twee onderzoekrondes uit te voeren in de periode van 15 april t/m 15 oktober, waarbij in het Vleermuisprotocol uitdrukkelijk wordt geadviseerd om één ronde daarvan plaats te laten vinden in de kraamperiode van vleermuizen, te weten van 15 mei t/m 15 juli.

6.3.2 Ecologische begeleiding

Indien de werkzaamheden plaatsvinden in de periode dat broedgevallen van vogels aanwezig kunnen zijn, dan dient een ecologische begeleiding plaats te vinden alvorens de werkzaamheden starten.

Voor vogels geldt dat broedgevallen gedurende de periode vanaf 15 maart t/m 15 oktober aanwezig kunnen zijn. Alvorens de werkzaamheden starten, dient het gebied te worden geïnspecteerd door een ecooloog die eventuele broedgevallen markeert. Het is niet mogelijk om een ontheffing aan te vragen voor het verstoren van een broedgeval.

6.4 Samenvatting

De uitvoering van de voorgenomen ingrepen in het plangebied wordt in algemene zin niet verhinderd door de natuurwetgeving, mits;

- onderzoek wordt uitgevoerd naar de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis in het gebouw;
- onderzoek wordt uitgevoerd naar de aanwezigheid van vliegroutes van vleermuizen nabij de boomsingel van witte paardenkastanjes;
- ecologische begeleiding wordt ingesteld ten aanzien van vogels als werkzaamheden aan bomen en groenvoorzieningen worden uitgevoerd gedurende de periode van 15 maart t/m 15 oktober;
- onderzoek (middels het rekenmodel Aeries) wordt uitgevoerd naar stikstofdepositie door de ingrepen en gedurende de gebruiksfase;
- een gemeentelijke kapvergunning ('Omgevingsvergunning Kap') wordt aangevraagd bij de gemeente Rucphen t.a.v. de kap van witte paardenkastanjes;
- voldoende invulling wordt gegeven aan de algemene zorgplicht.

Door de ingreep treedt geen verslechtering op van natuurdoelen in natuurgebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Brabant (NNB), waarmee negatieve effecten redelijkerwijs uitgesloten zijn.

7 Bronnen

7.1 Literatuur

- Andrews, H., M. Gardener & J. Mulholland (2018). *Bat Roosts in Trees – A Guide to Identification and Assessment for Tree-Care and Ecology Professionals*. Bat Tree Habitat Key, Exeter: Pelagic Publishing
- Barataud, M., Y. Tupinier & H. Limpens (2020). *Acoustic ecology of European Bats. Species identification, Study of their habitats and foraging behaviour*. Inventaires & biodiversité series; Biotope – Muséum national d'Histoire naturelle (second edition)
- Bink, F.A. (1992). *Ecologische atlas van de dagvlinders van Noordwest-Europa*. Schuyt & Co., Haarlem
- Beintema, A., O. Moedt & D. Ellinger (1995). *Ecologische Atlas van de Nederlandse Weidevogels*. Schuyt & Co., Haarlem
- Bijlsma, R.G. (1993). *Ecologische Atlas van de Nederlandse Roofvogels*. Schuyt & Co. Uitgevers en Importeurs BV, Haarlem (1^e druk)
- Broekhuizen, S. et al. (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill (2011). *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Biologie, kenmerken en bedreigingen*. Tirion Uitgevers, Baarn
- Dietz, C. & A. Kiefer (2017). *Veldgids Vleermuizen van Europa*. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Dijkstra, K.D.B. (2016). *Libellen van Europa. Veldgids met alle libellen tussen Noordpool en Sahara*. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen (derde druk)
- Floron (2011). *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Herder, P. et al. (2017). *Handboek Natuurbeschermingsrecht*. Berghauser Pont Publishing, Amsterdam (eerste druk)
- Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil (2006). *Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling*. Dienst Landelijk Gebied (DLG), Utrecht.
- Hoogenboom, H. (2018). *Aquatische Ecologie. Functioneren en beheren van zoete en brakke aquatische ecosystemen*. KNNV Uitgeverij, Zeist (derde druk)
- Huizinga, N. et al. (2010). *Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007*. Stichting Natuurpublicaties Limburg (SNL), Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht (eerste druk)
- Hustings, F. et al. (2006). *Avifauna van Limburg*. Stichting Natuurpublicaties Limburg (SNL), Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht (1e druk)
- Jalink, M.H. & A.J.M. Jansen (1995). *Indicatorsoorten, Deel 2. Indicatorsoorten voor verdroging, verzuring en eutrofiëring van grondwater-afhankelijke beekdalgemeenschappen*. Staatsbosbeheer, Driebergen (eerste druk)
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée (2003). *Europese natuur in Nederland. Habitattypen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht

- Kleukers, R.M.J.C. et al. (2004). De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). Herkenning, verspreiding & leefwijze. Naturalis/KNNV/EIS, resp. Leiden, Zeist, Leiden
- Lafranchis, T. (2009). Dagvlinders van Europa. Veldgids dagvlinders met determinatiesleutels. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Lange, R. et al (1994). Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging/VZZ
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (1997). Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman (2011). Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdiervereniging
- Londo, G. (1997). Bos- en Natuurbeheer in Nederland, deel 6. Natuurontwikkeling. Backhuys Publishers Leiden, 1997
- Mebs, T. & W. Scherzinger (2004). Uilen van Europa. Biologie, kenmerken en populatie. Tirion Uitgevers, Baarn
- Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (15-01-2016)].
- Ottburg, F.G.W.A. en I. Roessink (2012). Europese rivierkreeften in Nederland; vaststellen, versterken en veilige leefgebieden. Alterra, Wageningen
- Peeters, H. & K. Wheeler (2008). Vogels en de Wet.nl. Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming
- Schaminée, J. et al. (2019). Veldgids Plantengemeenschappen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Schober, W. & E. Grimmberger (2001). Gids van de Vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische Eilanden. Tirion Uitgevers, Baarn
- Twisk, P., A. van Diepenbeek & J.P. Bekker (2022). Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist (6^e druk)
- Van Diepenbeek, A. (2015). Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Van Buggenum, H.J.M. et al. (2009). Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg (SNL), Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht (1^e druk)
- Van der Werf, S. (1991). Bosgemeenschappen. Natuurbeheer in Nederland; dl. 5. Pudoc, Wageningen
- Van Uchelen, E. (2021). Bunzing, hermelijn en wezel. Kleine roofdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist (1^e druk)
- Weeda, E.J. et al. (1999) Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties. Deel 1 t/m 5. IVN/KNNV Uitgeverij, Utrecht (2^e druk)

7.2 Bronnen internet

www.libellennet.nl
www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez
www.soortenbank.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl
www.vlindernet.nl
www.waarneming.nl

7.3 Bronnen Nationale- en Internationale wetgeving

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01> – Wetteksten Wet Natuurbescherming

<https://minlnv.nederlandsesoorten.nl/content/vogelrichtlijn> – Informatie over de Vogelrichtlijn

<https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/juridische-bescherming/wet-en-regelgeving> – Informatie over Wet- en Regelgeving t.b.v. vogelbescherming

<https://minlnv.nederlandsesoorten.nl/content/habitatrichtlijn> – Informatie over de Habitatrichtlijn

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/> – Kennisdocumenten BIJ12

https://www.netwerkgroenebureaus.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=206&catid=27 – Soortinventarisatieprotocollen NGB

I. Vogels met jaarrond beschermde nesten – Provincie Noord Brabant

In de provincie Noord Brabant worden alle vogels met jaarrond beschermde nesten bovendien nog beschermd onder vijf categorieën. Deze categorieën bestaan uit groepen vogels met specifieke voorkeuren voor de nestlocatie en de continuïteit waarmee dit gebruik gepaard gaat. Deze categorieën zijn als volgt:

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten;

Categorie 2: zeer honkvaste koloniebroedende soorten of afhankelijk van bebouwing;

Categorie 3: zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen koloniebroeders);

Categorie 4: vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest;

Categorie 5: honkvaste broedvogels, maar met voldoende flexibiliteit.

In onderstaande tabel worden de geselecteerde soorten vermeld in combinatie met het categorienummer.

Soort	Wetenschappelijke naam	Categorie
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	5
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	5
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	5
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	5
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	5
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	4
Bosuil	<i>Stryx aluco</i>	5
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	5
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	5
Eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	5
Ekster	<i>Pica pica</i>	5
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	2
Glanskop	<i>Poecile palustris</i>	5
Gauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	5
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	5
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	5
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	3
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	4
Hop	<i>Upupa epops</i>	5
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	2
Huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	5
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	5
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	3
Kleine bonte specht	<i>Dryobates minor</i>	5
Kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	5
Koolmees	<i>Parus major</i>	5
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i>	5
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	3
Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	5
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	3
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	5

Soort	Wetenschappelijke naam	Categorie
Raaf	<i>Corvus corax</i>	5
Ransuil	<i>Asio otus</i>	4
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	2
Ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	5
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	3
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	5
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	1
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	5
Torenvalk	<i>Falco tinninculus</i>	5
Wespendief	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	4
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	5
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	5
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	5
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	5
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	5
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	4